

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-622/22-T

Název	Základní škola Děhylov, okres Opava, příspěvková organizace
Sídlo	Porubská 66/93, 747 94 Děhylov
E-mail	zs.dehylov@centrum.cz
IČ	70994544
Identifikátor	600143333
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Simona Kovaříková
Zřizovatel	obec Děhylov
Místo inspekční činnosti	Porubská 66/93, 747 94 Děhylov Výstavní 179/17, 747 94 Děhylov Osvobození 50/8, 747 94 Dobroslavice
Termín inspekční činnosti	8. 4. 2022, 11. 4. 2022 a 17. – 19. 5. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst.2 písm. b), c) a d) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Děhylov, okres Opava, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny – výdejny. K termínu inspekční činnosti se v 1. až 5. ročníku základní školy zřízené pro první stupeň vzdělávalo 51 žáků, devět z nich mělo diagnostikováno speciální vzdělávací potřeby. Dalším 27 žákům škola umožňovala individuální vzdělávání. V jednom oddělení školní družiny bylo přihlášeno 23 žáků. Základní vzdělávání probíhá ve dvou místech poskytovaného vzdělávání. V Děhylově, Porubská 66 jsou umístěny dvě třídy s prvním až třetím ročníkem (druhý a třetí spojený) a v sousední obci Dobroslavice, Osvobození 50 jsou dvě třídy pro čtvrtý a pátý ročník.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy působí ve funkci od 1. srpna 2012. Své záměry týkající se rozvoje školy zformulovala v reálně nastavené koncepci. Hlavní myšlenkou je přátelská škola, podporující komplexní rozvoj osobnosti žáka pro další vzdělávání i pro běžný život. Ředitelka společně s pedagogy pravidelně vyhodnocuje úroveň dosažených dílčích kroků, průběžně řeší potřebné změny nebo úpravy krátkodobých i dlouhodobých cílů. K úspěšnému naplňování strategických záměrů přispívá systematické zkvalitňování profesních dovedností pedagogických pracovníků a vstřícná komunikace mezi všemi účastníky vzdělávání, která vede k příznivé atmosféře a dobrým vzájemným vztahům. Od minulé inspekční činnosti (duben 2015) se zvýšila úroveň odborné kvalifikovanosti pedagogického sboru, jeho současné složení se pozitivně odráží ve výuce i souvisejících činnostech při naplňování školních vzdělávacích programů. V plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků jsou zohledňovány potřeby školy a dle možností také individuální zájmy vyučujících. Mezi stanovené priority patří práce s informačními technologiemi, čtenářská gramotnost, oblast společného vzdělávání a prevence rizikového chování. Získané poznatky si vyučující mezi sebou předávají a zavádějí je do vzdělávacího procesu. Možnost každodenního osobního kontaktu a užší spolupráce celého pedagogického sboru zahrnující například vzájemné hospitace nebo náhledy do vyučovacích hodin, které by vhodně doplnily oboustrannou zpětnou vazbu o výuce, je však limitována členěním školy na dvě místa poskytovaného vzdělávání umístěná v různých obcích. Řízení školy je tomu přizpůsobeno a potřebným způsobem zabezpečuje požadované oblasti. Opírá se o jasně stanovená pravidla a rozdělení dílčích kompetencí mezi jednotlivé pracovníky. Zdokumentovaná kontrolní a hospitační činnost ředitelky je podkladem pro zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání. S pedagogy jsou operativně projednávány všechny podstatné záležitosti týkající se vzdělávacího procesu, včetně přijímání potřebných opatření k jednotlivým zjištěním. Základní i zájmové vzdělávání probíhá podle srozumitelně zpracovaných školních vzdělávacích programů, které jsou pravidelně vyhodnocovány a požadovaným způsobem aktualizovány.

Škola vytváří podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a věnuje pozornost snižování rizika školní neúspěšnosti. Aktuální systém poskytované podpory je úměrný nízkému počtu těchto žáků. Jejich evidenci vede ředitelka a zabezpečení péče doporučené školským poradenským zařízením koordinuje s ostatními vyučujícími. Škola zatím nemá výchovného poradce s dokončeným příslušným studiem ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů, který by byl přínosem zejména při případném nárůstu počtu žáků s potřebou podpůrných opatření nebo výchovných problémů.

Materiální vybavení poskytuje podmínky potřebné pro naplňování školních vzdělávacích programů. Obě budovy působí velmi esteticky, učebny poskytují podnětné prostředí, jsou vybavené didaktickými pomůckami i prostředky informačních technologií. Součástí vkusné výzdoby jsou dokončené práce žáků. Školní družina má k dispozici vlastní místnosti s novým vybavením. Podle konkrétních zájmových činností využívá i další prostory školy. U obou školních budov se podařilo vybudovat venkovní učebny pro vzdělávání i relaxaci, v dobroslavickém objektu probíhají dokončovací práce na multifunkčním hřišti, které rozšíří možnosti pro realizaci pohybových aktivit.

Vytvořením organizovaného systému poskytujícího vhodné podmínky pro individuální vzdělávání škola vstřícně reagovala na zvýšený zájem zákonných zástupců o možnost vzdělávat své děti touto formou. Celou oblast koordinuje externí pracovnice s vysokoškolským pedagogickým vzděláním a učitelskou praxí. V rámci svých kompetencí zajišťuje komunikaci se zákonnými zástupci, zkoušky žáků z příslušného učiva ve stanovených termínech, primární řešení případných problémů a metodickou pomoc zákonným zástupcům.

Škola věnuje potřebnou pozornost zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků. Hlavní i vedlejší vstupy do budovy škol byly v době inspekční činnosti zabezpečeny proti vniknutí a pohybu cizích osob. Žáci jsou seznamováni s platnými řády, prokazatelně a pravidelně poučovani o bezpečnosti a ochraně zdraví. Úspěšně nastavené preventivní mechanismy se příznivě projeví v četnosti výskytu školních úrazů, v posledních letech je úrazovost nízká.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaná výuka ve většině hodin vedla k dosažení přiměřeně náročných vzdělávacích cílů, které směřovaly k naplňování požadovaných výstupů a zároveň odpovídaly úrovni aktuálních znalostí žáků. Společným pozitivním znakem výuky i souvisejících činností byla přátelská atmosféra mezi vyučujícími a žáky. Vzájemné vztahy působily korektně, s důrazem na respektování dohodnutých pravidel. Úroveň komunikace odpovídala věku žáků v konkrétních ročnících.

Hodiny měly zpravidla potřebný spád, obsahově byly pečlivě připravené. Střídání činností na sebe plynule navazovalo a vedlo k efektivnímu využití času. Výběr zadávaných úloh promyšleným způsobem zahrnoval nové učivo, procvičování i prohlubování znalostí. Přiměřené a srozumitelně kladené požadavky vycházely z poznatků vyvozených v předchozích hodinách i ze zkušeností získaných v praktickém životě. Potřebnou názornost dostatečně zabezpečovalo vhodné využití především tradičních didaktických pomůcek, manipulačních sad a kartiček. Digitální technologie byly v hospitovaných hodinách uplatněny v menší míře, využití notebooků jako zdrojů k vyhledávání informací bylo v době inspekční činnosti dočasně omezeno z důvodu probíhající technické údržby přístrojů před plánovaným celoplošným testováním. Ve výuce převažovala frontální komunikace učitelů se třídou, doplňovaná samostatnou prací žáků. Zaznamenáno bylo i plnění úkolů ve skupinách nebo dvojicích, ve většině případů však mělo spíše formální charakter, bez aktivit rozvíjejících týmovou spolupráci. Žáci dokázali zodpovědně přistupovat ke všem typům činností. Jejich dílčí pokroky podporovalo průběžné slovní hodnocení s důrazem na pochvalu a ocenění momentálního výkonu. Pozornost a trvalou aktivitu žáků udržovaly zajímavé motivační prvky, didaktické hry, pestrá nabídka různorodých činností i včasné zařazování relaxačních chvil. Vyučující cíleně pomáhaly žákům rozvíjet schopnost pracovat s předloženými informacemi. Vytvářely všem dostatek příležitostí se aktivně zapojit do výuky, vyslovit vlastní názor nebo položit dotaz. Žáci prvního ročníku

prokazovali zvládnutí adaptace na školní prostředí i dosaženou úroveň dovedností, reagovali na pokyny učitelky a bez výraznějších problémů plnili připravené úkoly.

V předmětech s jazykovým zaměřením dostávali žáci příležitost zopakovat si již probrané učivo, upevnit si získané vědomosti a použít je při vypracování zadaných cvičení z učebnic nebo pracovních listů. Zvolené výukové metody umožňovaly efektivní procvičování potřebných mluvnických znalostí a vytváření základních i pokročilých čtenářských dovedností. Výuka anglického jazyka byla vedena odborně i věcně správně, zřetelný je zájem školy o udržení její kvality. Žáci prokazovali zvládnutí potřebné slovní zásoby, kterou využívali k rozvoji vyjadřovacích schopností při vzájemné komunikaci. Základní pokyny při činnostech zaměřených především na upevňování slovní zásoby a gramatiky byly primárně sdělovány v cizím jazyce, složitější pak s překladem do češtiny. Ve výuce matematiky se projevovala snaha o propojení tradičních metod s aktivizačními prvky, jejichž míra závisela na konkrétním pedagogickém stylu jednotlivých vyučujících. Převažoval účelný způsob práce, vedení žáků k samostatnosti a vhodně připravené podmínky pro zjišťování nových poznatků prostřednictvím vybraných úloh a didaktických pomůcek podporujících logické myšlení. V ostatních předmětech ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět byla probíraná témata vhodně propojena s reálnými situacemi a přesahovala i do souvislostí z jiných předmětů. Výklad nové látky byl zpravidla podpořen názornými pomůckami případně didaktickou technikou. Výuka tělesné výchovy vytvářela žákům podmínky ke zvládnutí běžných motorických dovedností, k jejich upevňování a pozitivnímu prožitku z pohybu. Připravené aktivity byly dobře metodicky i organizačně promyšleny.

V závěru vyučovacích hodin zůstával přiměřený časový prostor pro zhodnocení úrovně dosažení stanovených cílů hodiny, obvykle se jednalo o shrnutí učiva, posouzení pracovní atmosféry, případně o využití různých forem sebehodnocení žáků. Diferenciace vzdělávacích cílů spojená s rozdílnou náročností zadávaných úloh dle individuálních schopností žáků nebyla ve sledovaných hodinách výrazněji zaznamenána. Všichni žáci většinou plnili stejné úkoly, pro rychlejší byly někdy připraveny další doplňující činnosti, avšak s podobnou mírou obtížnosti. Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami byla prováděna zodpovědně. Pokud se při výuce vyskytly obtíže, učitelky dotyčným žákům věnovaly okamžitou pozornost. Uplatňovaly doporučené postupy, zohledňovaly jejich individuální tempo a nižší schopnost soustředění.

V průběhu hospitací ve školní družině probíhaly odpočinkové činnosti, na které navazovaly řízené aktivity poskytující prostor pro rozvoj individuálních zájmů. Žáci byli cíleně vedeni k samostatnosti i spolupráci v menších skupinách. Do odpoledního programu bývá pravidelně zařazen pohyb ve venkovním prostředí podporující zdravý životní styl. Zájmové vzdělávání je průběžně po celý školní rok zpestřováno řadou příležitostných akcí v oblasti kultury, sportu nebo tvořivosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola průběžně sleduje a vyhodnocuje dosaženou úroveň výsledků žáků i jejich celkovou připravenost k navazujícímu vzdělávání. Vyučující si běžnými hodnotícími prostředky s využitím různých písemných a ústních forem zjišťování osvojených vědomostí udržují podrobný přehled o aktuální úrovni znalostí a dovedností jednotlivých žáků. Od třetího ročníku jsou ve vybraných vyučovacích předmětech čtvrtletně zadávány přiměřeně náročné písemné práce ověřující znalosti za delší období. Ředitelka školy si v rámci kontrolní činnosti i během své přímé pedagogické práce příležitostně ověřuje, zda nastavený způsob klasifikace odpovídá skutečné úrovni znalostí žáků. Získané údaje ze všech typů interního

hodnocení slouží jako podklady pro analýzu stavu a případnou úpravu používaných postupů. K vytvoření komplexního hodnotícího systému umožňujícího sledování vývoje vlastních výsledků včetně jejich porovnání s jinými školami chybí častější zapojení žáků do vhodného typu externího testování. Tyto informace škola má zatím jen z povinného celoplošného testování. Poslední proběhlo ve školním roce 2018/2019 z anglického jazyka ve 4. ročníku, s dosaženou úspěšností 96 %. Dostupným řešením mohou být například uvolněné úlohy z mezinárodních šetření, volně přístupné testovací systémy nebo spolupráce s jinou základní školou.

Prímým sledováním dosažených znalostí ve výuce, z průběžných náhledů do sešitů, opravených písemností a vedených záznamů o hodnocení bylo patrné, že žáci dosahují požadovaných výstupů v jednotlivých vzdělávacích oblastech na úrovni odpovídající jejich předpokladům. V závěru minulého školního roku (2020/2021) prospělo s vyznamenáním téměř 90 % žáků. Podobné výsledky vyplývají i z klasifikačních přehledů za předcházející období. V jednom případě došlo k opakování ročníku, a to ze zdravotních důvodů. Škola dlouhodobě neevidovala vyšší neomluvenou absenci ani závažnější výchovné problémy. Promyšleným a trvalým preventivním působením se daří udržovat projevy rizikového chování na minimální úrovni. Hlavní cíle preventivního programu jsou vhodně zapracovány do konkrétních témat ve výuce a průběžně naplňovány řadou doplňujících aktivit během vzdělávacího procesu. Přirozená podpora správných vzorů chování pomáhá vytvářet žádoucí vztahy mezi žáky a upevňovat příznivé klima v jednotlivých třídních kolektivech. Také z pozorování žáků v hodinách nebo během přestávek bylo patrné, že standardně dodržovali dohodnutá pravidla chování i komunikace a v potřebných případech prokazovali schopnost vzájemné tolerance.

Sledování úspěšnosti žáků v navazujícím vzdělávání probíhá především prostřednictvím trvalých kontaktů se školami, kam odchází většina žáků po absolvování pátého ročníku. V rámci cíleně organizovaných akcí se uskutečňují návštěvy bývalých žáků, kteří tak dostávají příležitost sdělit své dojmy z nového prostředí a zhodnotit své výsledky. V poskytované zpětné vazbě převažují informace o bezproblémovém přechodu na druhý stupeň základního vzdělávání. Velmi dobrou připravenost žáků dokládají i výsledky přijímacího řízení na osmiletá gymnázia, v letošním školním roce (2021/2022) se z 12 žáků pátého ročníku 7 hlásilo a bylo přijato k dalšímu plnění povinné školní docházky na tomto typu střední školy.

Činnosti ve školní družině společně s pestrou nabídkou zájmových kroužků volně navazují na základní vzdělávání, zábavnou formou rozšiřují vědomosti, zdokonalují praktické i sociální dovednosti žáků a přispívají ke smysluplnému využití volného času. Úroveň dosažených výsledků je zřejmá například z dokončených výrobků, vystavených výkresů nebo společných výstupů z uskutečněných projektů. Realizované aktivity jsou prezentovány formou příspěvků a fotogalerií zveřejněných na webových stránkách školy.

O průběžných výsledcích vzdělávání škola řádně a bezodkladně informuje zákonné zástupce žáků prostřednictvím žákovských knížek a při osobních konzultacích, na pravidelných třídních schůzkách, případně na jiných neformálních akcích. Svou činnost a výsledky prezentuje na webových stránkách a při tradičních nebo příležitostných aktivitách pro veřejnost.

V době inspekční činnosti probíhaly ve škole zkoušky žáků s povoleným individuálním vzděláváním, kterých se školní inspektoři se souhlasem přítomných zákonných zástupců účastnili. Zkouška z příslušného učiva byla vedena jako rozhovor nad předloženým portfoliem žáka. Všichni žáci, kteří byli v daný den zkoušeni, uspěli. V rozhovorech prokázali požadované znalosti, dovednosti a schopnosti.

Závěry

Vývoj školy

- Od minulé inspekční činnosti v roce 2015 se zvýšila úroveň odborné kvalifikovanosti pedagogických pracovníků.
- Proběhly úpravy zaměřené na zvýšení estetiky a podnětnosti prostředí, vybudovány byly venkovní učebny, rozšiřují se plochy pro sportovní aktivity a relaxaci.
- Škola nastavila vstřícné podmínky a komplexní systém podpory pro zákonné zástupce se zájmem o individuální vzdělávání jejich dětí.

Silné stránky

Empatický přístup pedagogů i ostatních pracovníků školy k žákům přispívá ke klidnému a efektivnímu průběhu vzdělávání i souvisejících činností.

Škola poskytuje žákům velmi dobrou přípravu pro bezproblémový přechod do navazujícího stupně vzdělávání.

Dobře nastavený a důsledně prováděný preventivní program úspěšně minimalizuje projevy rizikového chování žáků.

Estetické a podnětné prostředí společně se systematickým zlepšováním materiálního vybavení školy rozšiřuje možnosti komplexního působení na žáky.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

Ve výuce jsou zpravidla zadávány stejně obtížné úlohy bez zřetelnější diferenciaci náročnosti úkolů podle individuálních předpokladů vzdělávacích možností žáků. Žákům je poskytováno málo příležitostí k vzájemné spolupráci ve dvojicích nebo skupinách.

Ve výběru nástrojů pro sledování a vyhodnocování výsledků vzdělávání a dosažené úrovně žáků chybí častější zpětná vazba z externího testování.

Příležitostí ke zlepšení je zařazení vzájemných hospitací pedagogů do forem spolupráce pedagogů.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Promýšlet výběr a náročnost zadávaných úkolů tak, aby více zohledňovaly rozdílné předpoklady a úroveň již zvládnutých dovedností jednotlivých žáků. Ve větší míře zařazovat činnosti vyžadující vzájemnou spolupráci.
- Hledat vhodné možnosti pro zapojení žáků do dostupného typu externího testování.
- Zajistit oblast výchovného poradenství pedagogickým pracovníkem s absolvovaným studiem ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů pro funkci výchovného poradce.
- Vytvořit podmínky pro umožnění vzájemných hospitací nebo náslechnů v hodinách mezi vyučujícími, podpořit předávání zkušeností a zkvalitnění zpětné vazby o výuce.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Koncepce rozvoje školy v letech 2020-2023 Základní školy Děhylov, okres Opava, příspěvkové organizace z června 2020
2. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní škola Děhylov, okres Opava, příspěvková organizace – „Škola, která nás baví“ platný od 1. 9. 2020, včetně platných dodatků
3. Školní vzdělávací program pro školní družinu Základní školy Děhylov, okres Opava, příspěvková organizace platný od 1. 9. 2020
4. Školní matrika 2021/2022 (vybraný vzorek)
5. Dokumentace k oblasti výchovného poradenství pro školní rok 2021/2022 (vybraný vzorek)
6. Třídní knihy vedené ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
7. Přehled výchovně vzdělávací práce ve školní družině vedený ve školním roce 2021/2022
8. Rozvrh vyučovacích hodin ve školním roce 2021/2022
9. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2020/2021
10. Doklady o odborné kvalifikovanosti pedagogických pracovníků vedené ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
11. Zápisy z jednání pedagogické rady vedené ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 (vybraný vzorek)
12. Zápisy z jednání školské rady vedené ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 (vybraný vzorek)
13. Plán kontrolní činnosti a hospitační záznamy ředitelky školy za školní rok 2021/2022
14. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2021/2022
15. Minimální preventivní program pro školní rok 2021/2022
16. Plán práce Základní školy Děhylov 2021/2022
17. Dokumentace vztahující se ke školnímu stravování (vybraný vzorek)
18. Dokumentace k finančním podmínkám školy vedená ve školním roce 2021/2022 k datu inspekční činnosti (vybraný vzorek)
19. Dokumentace školy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků vedená ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
20. Dokumentace školy k zajištění individuálního vzdělávání vedená ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivo Vondra, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ivo Vondra v. r.

Mgr. Lenka Wollná, školní inspektorka

Mgr. Lenka Wollná v. r.

Ing. Klára Kudlíková, kontrolní pracovnice

Ing. Klára Kudlíková v. r.

Ing. Magda Dirgasová, školní inspektorka

Ing. Magda Dirgasová v. r.

V Ostravě 3. 6. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Simona Kovaříková,
ředitelka školy

Mgr. Simona Kovaříková v. r.

V Děhylově 8. 6. 2022